

Влада на Република Северна Македонија

Скопје, 20 август 2024 година

Бр. 41-7573/ 3

До

Претседателот на Собранието
на Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 208 и 209 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за ратификација на Договорот за соработка во заштита од катастрофи во Западен Балкан, што го утврди на седницата, одржана на 20 август 2024 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени д-р Тимчо Муцунски, министер за надворешни работи и надворешна трговија и Зоран Димитровски, заменик на министерот за надворешни работи и надворешна трговија, а за повереници Џеват Селами, вршител на должноста директор на Дирекцијата за заштита и спасување и Наташа Дескоска, помошник директор во Министерството за надворешни работи и надворешна трговија.

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија

проф. д-р Христијан Мицкоски

Подготвил: Маја Богоевска, помлад соработник *МБ*
Проверил: Катерина Јаневска/Никола Пасков, рак. на одделение *К. Јаневска*
Контролиран: м-р Стојанчо Радичевски/Jetmira Maliqi, пом. рак. на сектор *Ј. Радичевски*
Согласен: Снежана М. Пендовски, државен советник *С. Пендовски*
Зоран Брњарчевски, раководител на сектор *З. Брњарчевски*

ПРЕДЛАГАЧ: Влада на Република Северна
Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: д-р Тимчо Муцунски, министер за
надворешни работи и надворешна трговија и

Зоран Димитровски, заменик на министерот за
надворешни работи и надворешна трговија

ПОВЕРЕНИЦИ: Џеват Селами, вршител на
должноста директор на Дирекцијата за заштита и
спасување и

Наташа Дескоска, помошник директор во
Министерството за надворешни работи и
надворешна трговија и

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
за ратификација на Договорот за соработка во заштита
од катастрофи во Западен Балкан

Скопје, август 2024 година

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
за ратификација на Договорот за соработка во заштита
од катастрофи во Западен Балкан

Член 1

Се ратификува Договорот за соработка во заштита од катастрофи во Западен Балкан, потписан во Скопје на 29 јули 2021 година.

Член 2

Договорот од членот 1 од овој закон во оригинал на английски јазик и во превод на македонски јазик, гласи:

AGREEMENT

ON COOPERATION IN PROTECTION AGAINST DISASTERS IN THE

WESTERN BALKANS

We, the Western Balkan Participants referred to collectively as "Contracting Parties" and individually as "the Contracting Party",

Convinced of the necessity of mutual cooperation in preventing and mitigating the consequences of disasters,

Complying with the signed international agreements,

Recognizing the efforts of the United Nations in the field of disaster prevention and consequence mitigation,

Having regard to the Union Civil Protection Mechanism and its contribution to the development of capacities for rapid and effective reaction and other international organizations in terms of protection against the consequences of disasters,

Reaffirming the mutual intent, interest and basis for upgrading the cooperation and partnership,

Have agreed as follows:

Article 1

Subject of the Agreement

In this Agreement, the Contracting Parties regulate the framework of conditions for voluntary provision of assistance in the event of disasters, and in particular in:

- planning and implementation of protection measures against floods, earthquakes, fires, environmental pollution, vessel accidents, radiological hazards, different pandemics as well as industrial and other disasters;
- mutual notification of threats, occurrence and consequences of disasters;
- mutual assistance in rescuing, providing assistance and eliminating consequences of disasters with ground and air forces and vehicles for intervention in cases of mass fires, floods, earthquakes and other disasters;
- education and training of personnel of services, protection and rescue units, fire protection units and other members of rescue teams through briefings, courses, trainings, seminars and other forms of cooperation, as well as organising and conducting joint rescue and assistance exercises, etc.;
- exchange of scientific and technical data, as well as other documents relevant to protection against disasters;
- cooperation in the development and production of rescue and assistance provision equipment.

Article 2 Purpose of the Agreement

The purpose of this Agreement is for the Contracting Parties, in accordance with their respective available capacities, to assist one another in the event of disasters, when the Requesting Contracting Party is unable to cope with the consequences of the disaster using its own resources.

Article 3 Definitions

The terms used in this Agreement shall have the following meaning:

1. *Requesting Contracting Party* shall mean the Contracting Party whose competent authority requests assistance.
2. *Assisting Contracting Party* shall mean the Contracting Party whose competent authority responds to the requests for assistance.
3. *Transit Contracting Party* shall mean the Contracting Party through the territory of which assistance units and equipment for the needs of one of the Contracting Parties or for the needs of a third country should pass.
4. *Disaster* shall mean a serious disruption of the functioning of a community or a society at any scale due to hazardous events interacting with conditions of exposure, vulnerability and capacity, leading to one or more of the following: human, material, economic and environmental losses and impacts.
5. *Notifications and information about an event* shall mean data on disasters transmitted to other Contracting Parties for the purpose of warning of hazards, the possibility of occurrence of disasters that could endanger other Contracting Parties.
6. *Protection measures* shall mean prevention and protection activities taken in order to prevent, mitigate and eliminate the hazards threatening the population and/or to preserve material assets and environment.
7. *Rescuing* shall mean undertaking of concrete measures, activities and procedures for protection of people whose life or health is endangered, of animals, of vegetation, of property and of cultural heritage from the consequences of disasters through undertaking concrete actions as response to natural and other disasters by experts, teams or rescuing units.
8. *Rescue teams and individual experts taking part in providing assistance* shall mean adequately trained and equipped persons sent by the Assisting Contracting Party upon request for assistance.

9. ***Protection, rescue, and other equipment*** shall mean all necessary means for individual or collective protection and rescue, including technical and other protection and rescue means used by rescue teams and individual experts in rescuing or providing assistance, as well as means of logistical support;
10. ***Humanitarian aid*** shall mean in kind materials, items, resources, supplies, potable water, medications and medical supplies intended for the endangered or affected population in order to mitigate the adverse effects of disasters.

Article 4 Competent authorities

The Contracting Parties shall inform one another through diplomatic channels of the competent authorities for the implementation of this Agreement.

The Contracting Parties shall mutually inform one another about the addresses and telecommunications of the competent authorities under paragraph 1 of this Article and about the contact points that must be available at any moment.

The Contracting Parties shall inform one another in writing about possible changes of the competent authorities, no later than 30 (thirty) days following the day the changes were made.

The authorities referred to in paragraph 1 of this Article shall be authorized to establish direct communication in the course of implementation of this Agreement, and to this end, they shall elaborate standard operating procedures for the provision of assistance in the event of disasters.

Article 5 Exchange of knowledge and experience

The Contracting Parties shall notify one another of scientific and technical developments and experiences in the aim of anticipation, mitigation and elimination of the consequences of disasters and efficient protection and rescue. The exchange of knowledge, information and other documents shall include information on disasters, information required for producing a joint scientific and research program in the event of endangerment, plans for general threat and disaster and threats of mutual interest to the Contracting Parties and cooperation in planning and rescue.

Cooperation in the field of exchange of knowledge and experience shall be carried out in accordance with the legislation of the Contracting Parties. The Contracting Parties shall exchange information with regard to their legislation.

The Contracting Parties shall strive to efficiently use the results of scientific and technical cooperation and in cooperation with other countries with regard to the implementation of this Agreement.

Article 6 **Development and production of protection and rescue equipment**

The Contracting Parties shall encourage the cooperation between business entities and institutions in the area of technological development, production of equipment and implementation of joint protection and rescue programs.

Article 7 **Cooperation between humanitarian organisations**

The Contracting Parties shall encourage cooperation between institutions, business entities and humanitarian organisations in the area of protection and rescue from disasters, in accordance with the legislation of the Contracting Parties.

Article 8 **Education and professional development**

The Contracting Parties shall encourage mutual cooperation with the aim of educating and professional development of rescue teams taking part in the protection and rescue by:

1. establishing direct communication and cooperation between educational institutions and encouraging the exchange of instructors, lecturers and other experts;
2. cooperation in education and training;
3. through mutual exchange of teaching materials and resources, as well as experiences gained in protection and rescue, essential for education and professional development;
4. organising joint exercises in the field of civil protection and rescue;
5. The joint exercises will be done on the ground even with operational forces.

Article 9 **Obligation to notify of threats**

The Contracting Parties shall notify one another of the threats and potential occurrence of disasters which may endanger other Contracting Parties.

For the purpose of notifying one another, each Contracting Party shall collect the necessary data and information and directly transmit it to the competent authorities of other Contracting Parties.

The Contracting Parties shall notify one another of disasters occurring in their area.

The notification shall include: a description of the threat or event that has occurred, information on the place, time, extent and consequences, as well as the measures undertaken.

The notification referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4 of this Article may be transmitted orally or in writing in the languages of the Contracting Parties and/or in the English language. The notifications communicated orally must also be confirmed in writing.

The authorities referred to in Article 4 of this Agreement shall be responsible for sending and receiving notifications of threats, dangers and occurred disasters.

Article 10 Protection measures

The Contracting Parties shall plan and undertake appropriate joint protection measures in order to prevent or reduce a common threat.

The Contracting Parties shall also undertake preventive measures and activities for protection and rescuing and upgrading of institutions for mitigating the dangers and consequences of natural and other disasters.

Article 11 Requesting and providing assistance

The Contracting Party affected by a disaster may request assistance from other Contracting Parties. This assistance may refer to rescue teams, individual experts, protection and rescue equipment as well as to international humanitarian aid.

The request for assistance referred to in paragraph 1 of this Article must include: information on the disaster (date, time and location of occurrence), the type and scale of the assistance required, the institutions and persons with whom communication shall be established, as well as a proposal on how to deliver assistance.

The request referred to in paragraph 2 of this Article shall be submitted in the English language.

The Assisting Contracting Party shall notify the Requesting Contracting Party of its resources available to be placed at disposal, as well as of the possibilities and the manner of providing assistance. The competent authority of the Assisting Contracting Party shall submit to the competent authority of the Requesting Contracting Party the list of rescue team members, individual experts and inventory list of protection and rescue equipment and humanitarian aid.

Assistance shall be provided in accordance with the legislation of the Contracting Parties.

The authorities referred to in Article 4 of this Agreement shall be responsible for sending and receiving requests for assistance.

Article 12

Boundary crossing procedures for rescuing and providing assistance

On the occasion of rescuing and providing assistance and eliminating the consequences of a disaster, the Contracting Parties shall allow rescue teams and individual experts providing assistance a simplified boundary crossing procedure.

In the case referred to in paragraph 1 of this Article, the rescue teams and individual experts taking part in rescuing and providing assistance may cross either at the official crossing points or at points other than the official, based on the previously submitted list of rescue team members and individual experts with a consent of the competent authorities.

Rescue team members and individual experts providing assistance may stay in the area of the Requesting Contracting Party without a visa or residence permit while providing assistance. The leaders of rescue teams must present a document proving their authority and task in providing assistance, as well as a list of their rescue team members, both of which shall be in the language of the Assisting Contracting Party and/or in the English language.

Rescue team members and individual experts providing assistance shall be entitled to wear their own uniform in the area of the other Contracting Party.

The transport of weapons, ammunition and explosive devices to the area of another Contracting Party shall not be allowed.

In the event of a disaster, the citizens of Contracting Parties, as well as those of third countries may cross boundaries either at the official crossing points or at points other than the official, with the obligation to report their stay to the competent police unit.

The Contracting Parties shall comply with the provisions referred to in paragraphs 1, 2, 3, 4, 5, 6 and 7 of this Article even in the case when one of them is a Transit Contracting Party. The competent authorities of the Contracting Parties shall, as soon as possible, inform one another of the transit needs, set out the procedure for its implementation and, as necessary, provide the rescue team providing assistance with official escort during transit.

Article 13

Procedures for entry and exit and transport of materials across the boundaries on the occasion of rescuing and providing assistance

The Contracting Parties shall simplify the procedures for bringing in, taking out and transport across the boundaries of rescue equipment and other kind of equipment necessary for providing international assistance, as well as means that are necessary for their own needs, i.e. self-sufficiency of a rescue team. On the occasion of crossing the boundary, the leader of the rescue team shall hand over the inventory lists of rescue equipment, i.e. humanitarian aid to the competent customs authorities of the Requesting Contracting Party.

The inventory lists referred to in paragraph 1 of this Article shall be in the official language of the Assisting Contracting Party and/or in the English language.

Rescue teams and individual experts taking part in providing assistance may carry across the boundary only the protection and rescue equipment, the means necessary for their own supply and operation and humanitarian aid.

The prohibitions or restrictions applicable to the international transport of goods shall not apply to the transport of protection and rescue equipment and international humanitarian aid. Protection, rescue and other equipment not spent during the operations of assistance shall be returned to the Assisting Contracting Party. In case the rescue equipment is left unused as an international humanitarian aid, its type, quantity and the location of the equipment shall be reported to the competent authority of the Requesting Contracting Party, which, upon accepting assistance, shall inform the competent customs authorities about it. In such case the legislation of the Requesting Contracting Party shall apply.

The provision referred to in paragraph 3 of this Article shall also apply to bringing in medications containing narcotics and psychotropic substances into the Requesting Contracting Party and the return of the unused quantities to the Assisting Contracting Party. The bringing in and taking out of narcotics and psychotropic substances shall not be treated as the import and export of goods in the context of international treaties on narcotic drugs. The medications containing narcotics and psychotropic substances may only be brought in the quantities required for emergency medical care, and may only be used under the supervision of medical staff with appropriate training in accordance with the legislation of the Requesting Contracting Party. The Requesting Contracting Party shall inform the Assisting Contracting Party about the used medications containing narcotics and psychotropic substances.

The Contracting Parties shall allow the use of the necessary protection and rescue equipment and humanitarian aid of the Assisting Contracting Party without any formal procedure, advance payment or other fees.

Article 14 **Use of aircraft and vessels for transporting rescue teams and assistance**

Aircraft and vessels may be used for urgent transport of rescue teams or individual experts taking part in providing assistance and for other types of assistance in accordance with this Agreement.

The Assisting Contracting Party shall immediately notify the competent authority of the Requesting Contracting Party of the use of aircraft and vessels for rescue and provision of assistance and shall provide it with accurate information on the type and designation of the aircraft or vessel and on the crew. The time, intended route and place of landing or docking shall be determined by the Requesting Contracting Party.

The provisions of Article 12 of this Agreement on crossing boundaries shall apply accordingly to crews of aircraft and vessels, as well as rescue teams and individual

experts taking part in providing assistance, while the provisions of Article 13 of this Agreement shall apply to aircraft and vessels, transported protective and rescue equipment and international humanitarian aid resources.

The use of aircraft for rescue and provision of assistance in the Requesting Contracting Party shall take place in accordance with air traffic regulations of that Contracting Party.

The Assisting Contracting Party shall be obliged to submit a flight plan to the air navigation service provider operating in the Requesting Contracting Party. In addition to required mandatory elements, the flight plan submitted to use aircraft must include a reference to this Agreement.

The use of land, air and naval vehicles so they can transport the rescue teams for the purpose of implementing this Agreement shall be permitted only with the consent of the competent authority of the Requesting Contracting Party.

Article 15 Responsibility for leading rescue and provision of assistance operations

The authorities of the Requesting Contracting Party shall in all cases be responsible for leading rescue and provision of assistance operations.

A representative of the competent authority of the Requesting Contracting Party shall entrust tasks solely to rescue team leaders from the Assisting Contracting Party who shall brief rescue team members about the particulars.

Article 16 Protection and support to rescue teams and individual experts work

The competent authorities of the Requesting Contracting Party shall provide adequate protection and assistance to rescue teams and individual experts from the Assisting Contracting Party taking part in providing assistance.

Article 17 Manner of financing assistance costs

The Assisting Contracting Party shall not be entitled to claim reimbursement of costs of provided assistance from the Requesting Contracting Party or of costs incurred as a result of use, damage or loss of rescue equipment.

The Requesting Contracting Party shall bear the costs of assistance provided at its request by natural persons or legal entities engaged by the Assisting Contracting Party.

Motor vehicles used in assistance operations shall be exempt from travel and other fees.

Should rescue teams and individual experts taking part in providing assistance run out of their supplies, the costs of their procurement, accommodation and the material needed by them until the end of provision of assistance shall be covered by the Requesting Contracting Party. If necessary, appropriate logistical support and emergency medical care shall be provided for them.

Article 18 **Damage compensation**

The Contracting Parties shall not submit any claims for indemnification of material damage on protection and rescue equipment, if the damage was caused by the rescue team or an individual expert assisting in the execution of rescue and assistance operations under this Agreement, unless it was caused intentionally or due to negligence.

The Contracting Parties shall not submit any claims for indemnification of material or non-material damage in case of bodily injury, permanent health consequences, or death of a member of the rescue team or an individual expert if these events occur in the course of rescue under this Agreement, unless they were caused intentionally or due to negligence.

Should damage be caused to a third person during the execution of tasks under this Agreement, the Requesting Contracting Party shall assume liability as if the damage were caused by its own rescue teams or individual experts taking part in providing assistance, unless it was caused intentionally or due to negligence by the rescue teams or individual experts of the Assisting Contracting Party.

The damage liability stipulated in paragraphs 1 and 2 of this Article shall arise upon arrival in the Requesting Contracting Party and shall continue until departure from its area.

The provisions of this Article shall also apply if any of the Contracting Parties is a Transit Contracting Party.

Article 19 **Providing care and assistance to evacuees**

Persons who, due to a disaster, have been evacuated from the area of one Contracting Party to the area of another Contracting Party shall receive, until the first opportunity for their return, all necessary supplies and assistance. The costs of assistance

for and return of such persons shall be borne by the Contracting Party from where they have been evacuated, unless otherwise agreed by the Contracting Parties.

The Contracting Parties must ensure return for all persons who, due to being evacuated, are residing in one of the Contracting Parties.

Article 20
Use of means of communication

The competent authorities of the Contracting Parties shall provide mutual telephone, radio and other links among authorities, rescue teams and individual experts taking part in providing assistance, in accordance with this Agreement.

Article 21
Use of information

Information collected as a result of completed activities can be made available to a third party only upon written consent of the Contracting Parties.

Article 22
Termination of provision of assistance

Provision of assistance may be terminated if the Requesting Contracting Party withdraws the request for providing assistance or when the purpose of requesting assistance has been achieved.

Article 23
Settlement of disputes

A dispute arising from the interpretation or application of this Agreement shall be settled through negotiations.

Article 24
Relationship of the Agreement with other international treaties

This Agreement shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties arising from other international treaties.

Article 25
Final provisions

This Agreement shall be subject to ratification or approval in accordance with the domestic procedures of each Contracting Party. The Government of the Republic of North Macedonia shall act as Depositary of this Agreement.

This Agreement shall enter into force on the 30th (thirtieth) day following the date of the deposit of instruments of ratification by at least two Contracting Parties and shall produce legal effect only between those Contracting Parties.

This Agreement may be amended upon mutual consent of all Contracting Parties.

The Agreement shall remain in force indefinitely.

Each Contracting Party may withdraw from this Agreement notifying the Depositary in writing of its intention to withdraw from this Agreement. In such case the Agreement shall cease to be in force for that Contracting Party 30 days as of the receipt of the notice by the Depositary.

The original of this Agreement in a single copy in the English language shall be deposited with the Depositary which shall transmit a certified copy to each Contracting Party.

Done in Skopje, on the twenty-ninth day of July, in the year two thousand twenty-one.

Aleksandar Vučić
President of the Republic of Serbia

A. Vučić

Edi Rama
Prime Minister of the Republic of Albania

E. Rama

Zoran Zaev
President of the Government of the Republic of North Macedonia

Z. Zaev

**ДОГОВОР
ЗА СОРАБОТКА ВО ЗАШТИТА ОД КАТАСТРОФИ ВО
ЗАПАДЕН БАЛКАН**

Ние, учесниците од Западен Балкан нарекувајќи се взасмно „Договорни страни“ и поединечно како „Договорна страна“,

Убедени во неопходноста од меѓусебна соработка за спречување и ублажување на последиците од катастрофи,

Почитувајќи ги потпишаните меѓународни договори,

Препознавајќи ги парогите на Обединетите нации во областа на превенција од катастрофи и ублажување на последиците,

Имајќи го предвид Механизмот за цивилна заштита на Унијата и неговиот придонес во развојот на капацитетите за брза и ефективна реакција и другите меѓународни организации во однос на заштитата од последиците од катастрофи,

Потврдувајќи ја взајмната намера, интерес и основа за надградба на соработката и партнерството,

Се договорија на следниов начин:

**Член I
Предмет на Договорот**

Во овој Договор, Договорните страни ја регулираат рамката на условите за доброволно обезбедување помош во случај на катастрофи, а особено во:

- планирање и спроведување на мерки за заштита од поплави, земјотреси, пожари, загадување на животната средина, несреќи на бродови, радиолошки опасности, различни пандемии како и индустриски и други катастрофи; меѓусебно известување за закани, појава и последици од катастрофи;
- взајмна помош при спасување, пружање помош и отстранување на последиците од катастрофи со копнени и воздушни сили и возила за интервенција во случаи на масовни пожари, поплави, земјотреси и други непогоди;
- едукација и обука на персоналот на службите, единиците за заштита и спасување, единиците за противлажарна заштита и другите членови на спасувачките тимови преку брифинзи, курсеви, обуки, семинари и други форми на соработка, како и организирање и спроведување на заеднички вежби за спасување и помош и сл.;

- размена на научни и технички податоци, како и други документи релевантни за заштита од катастрофи;
- соработка во развојот и производството на опрема за спасување и обезбедување помош.

Член 2

Цел на Договорот

- Целта на овој Договор е Договорните страни, во согласност со нивните соодветни расположливи капацитети, да си помагаат една на друга во случај на катастрофи, кога Договорната страна барател не е во состојба да се справи со последиците од катастрофата користејќи ги сопствените ресурси.

Член 3

Дефиниции

Термините употребени во овој Договор ќе го имаат следнovo значење:

1. Договорната страна барател е Договорната страна чиј надлежен орган бара помош.
2. Договорна страна помагач е Договорна страна чиј надлежен орган одговара на барањата за помош.
3. Транзитна договорна страна е Договорна страна низ чија територија треба да минуваат единици за помош и опрема за потребите на една од Договорните страни или за потребите на трета земја.
4. Катастрофа е сериозно нарушување на функционирањето на заедницата или општеството од кој било размер, поради опасни настани во интеракција со условите на изложеност, ранливост и капацитет, што доведува до едно или повеќе од следниве: човечки, материјални, економски и еколошки загуби и влијанија.
5. Известувања и информации за настан се податоци за катастрофи пренесени на други Договорни страни со цел предупредување за опасности, можност за појава на катастрофи кои би можеле да ги загрозат другите Договорни страни
6. Мерки за заштита се превентивни и заштитни активности преземени со цел да се спречат, ублажат и елиминираат опасностите што му се закануваат на населението и/или да се зачуваат материјалните средства и животната средина.
7. Спасување е преземање конкретни мерки, активности и постапки за заштита на лубето чиј живот или здравје е загрозен, на животните, на вегетацијата, на

имотот и на културното наследство од последиците на катастрофи, преку преземање конкретни дејствија како одговор на природни и други катастрофи од експерти, тимови или единици за спасување.

8. Тимови за спасување и поединечни експерти кои учествуваат во пружањето помош се соодветно обучени и опремени лица испратени од Договорната страна која помага по барање за помош.

9. Под заштита, спасување и друга опрема се подразбираат сите потребни средства за индивидуална или колективна заштита и спасување, вклучувајќи технички и други средства за заптига и спасување што ги користат спасувачките тимови и поединечни експерти при спасување или давање помош, како и средства за логистичка поддршка.

10. Хуманитарна помош е во натура материјали, предмети, ресурси, залихи, вода за пиење, лекови и медицински материјали наменети за загрозеното или засегнатото население, со цел да се ублажат негативните ефекти од катастрофи.

Член 4 Надлежните органи

Договорните страни, преку дипломатски канали, меѓусебно ќе се информираат за органите надлежни за спроведувањето на овој Договор.

Договорните страни меѓусебно ќе се информираат за адресите и телекомуникациите на надлежните органи според став I на овој член и за точките за контакт што мора да бидат достапни во секој момент.

Договорните страни ќе се информираат една со друга во писмена форма за можни промени на надлежните органи, најдолга 30 (триесет) дена од денот на извршената промена.

Властите од став I на овој член се овластени да воспостават директна комуникација во текот на спроведувањето на овој Договор и за таа цел тие ќе разработат стандардни оперативни процедури за обезбедување помош во случај на катастрофи.

Член 5

Размена на знаење и искуство

Договорните страни мејсеби се известуваат за научниот и техничкиот развој и искуства, со цел предвидување, ублажување и елиминирање на последиците од катастрофи и ефикасна заштита и спасување. Размената на знаења, информации и други документи, вклучува информации за катастрофи, информации потребни за изработка на заедничка научна и истражувачка програма во случај на загрозување, планови за општа закана и катастрофи и закани од заеднички интерес за Договорните страни и соработка во планирањето и спасувањето.

Соработката на полето на размена на знаења и искуства ќе се врши во согласност со законодавството на Договорните страни. Договорните страни ќе разменуваат информации во однос на нивното законодавство.

Договорните страни ќе се стремат ефикасно да ги користат резултатите од научната и техничката соработка и во соработка со други земји во однос на спроведувањето на овој Договор.

Член 6

Развој и производство на опрема за заштита и спасување

Договорните страни ќе ја охрабруваат соработката помеѓу деловните субјекти и институции во областа на технолошкиот развој, производството на опрема и спроведувањето на заеднички програми за заштита и спасување.

Член 7

Соработка меѓу хуманитарни организации

Договорните страни ќе ја поттикнуваат соработката помеѓу институциите, деловните субјекти и хуманитарните организации во областа на заштитата и спасувањето од катастрофи, во согласност со законодавството на договорните страни.

Член 8

Образование и професионален развој

Договорните страни ќе охрабруваат меѓусебна соработка со цел едукација и професионален развој на спасувачките тимови кои учествуваат во заштитата и спасувањето преку:

1. Востоставување директна комуникација и соработка меѓу образовните институции и поттикнување на размена на инструктори, предавачи и други експерти;
2. Соработка во образоването и обуката;
3. Преку меѓусебна размена на наставни материјали и ресурси, како и стекнати искуства во заштитата и спасувањето, неопходни за образование и професионален развој;
4. Организирање заеднички вежби од областа на цивилната заштита и спасување;
5. Заедничките вежби ќе се вршат на терен дури и со оперативни сили.

Член 9

Обврска за известување за закани

Договорните страни меѓусебно ќе се известват за заканите и потенцијалната појава на катастрофи кои можат да ги загрозат другите Договорни страни.

За целите на меѓусебното известување, секоја Договорна страна ќе ги собере потребните податоци и информации и директно ќе ги пренесе до надлежните органи на другите Договорни страни.

Договорните страни меѓусебно се известуваат за катастрофи што се случуваат во нивната област.

Известувањето содржи: опис на заканата или настанот што се случил, информации за степенот, времето, обемот и последиците, како и преземените мерки.

Известувањето од ставовите I, 2, 3 и 4 на овој член, може да се пренесе усно или писмено на јазиците на договорните страни и/или на английски јазик. Известувањата доставени усно мора да бидат потврдени и во писмена форма.

Органите наведени во член 4 од овој Договор се одговорни за испраќање и примање известувања за закани, опасности и настанати катастрофи.

Член 10

Заштитни мерки

Договорните страни планираат и преземаат соодветни заеднички мерки за заштита, со цел да се спречи или намали заедничката закана.

Договорните страни ќе преземаат и превентивни мерки и активности за заштита и спасување и надградба на институциите за ублажување на опасностите и последиците од природни и други непогоди.

Член 11

Барање и обезбедување помош

Договорната страна погодена од катастрофа може да побара помош од други Договорни страни. Оваа помош може да се однесува на спасувачки тимови, индивидуални експерти, опрема за заштита и спасување, како и за меѓународна хуманитарна помош.

Барањето за помош од став 1 на овој член мора да содржи: информации за катастрофата (датум, време и локација на настанување), видот и обемот на потребната помош, институциите и лицата со кои ќе се воспостави комуникација, како и предлог за тоа како да се испорача помош.

Барањето од став 2 на овој член се поднесува на английски јазик.

Договорната страна-помошник ќе ја извести Договорната страна барател за нејзините достапни ресурси што треба да се стават на располагање, како и за можностите и начинот на обезбедување помош. Надлежниот орган на Договорната страна која помага, до надлежниот орган на Договорната страна барател, ќе го достави списокот на членови на тимот за спасување, поединечни експерти и список на опрема за заштита и спасување и хуманитарна помош.

Помош ќе се обезбеди во согласност со законодавството на Договорните страни.

Органите наведени во член 4 од овој Договор се одговорни за испраќање и примање барања за помош.

Член 12
Постапки за преминување на границата за спасување и пружање помош

Во случај на спасување и обезбедување помош и елиминирање на последиците од катастрофа, Договорните страни ќе им дозволат на спасувачките тимови и поединечни експерти кои обезбедуваат помош, поедноставена процедура за преминување на границата.

Во случајот од став I на овој Член, спасувачките тимови и поединечните експерти кои учествуваат во спасувањето и пружањето помош, можат да преминат или на официјалните премини или на други премини освен официјалните, врз основа на претходно доставен список на спасувачки тим, членови и поединечни експерти со согласност на надлежните органи.

Членовите на спасувачкиот тим и индивидуалните експерти кои обезбедуваат помош, можат да останат во областа на Договорната страна барател без виза или дозвола за престој додека даваат помош. Водачите на спасувачките тимови мора да приложат документ со кој се докажуваат нивните овластувања и задача при пружањето помош, како и список на членовите на нивните спасувачки тимови, при што и двата ќе бидат на јазикот на Договорната страна која пружа помош и/или на английски јазик.

Членовите на спасувачкиот тим и индивидуалните експерти кои даваат помош, имаат право да носат своја униформа во областа на другата Договорна страна.

Транспортот на оружје, муниција и експлозивни направи до подрачјето на друга Договорна страна, нема да биде дозволен.

Во случај на катастрофа, граѓаните на Договорните страни, како и оние на трети земји можат да ги преминат границите или на официјалните премини или на други премини освен официјалните, со обврска да го пријават својот престој во надлежната полициска единица.

Договорните страни ќе се придржуваат кои одредбите наведени во ставовите 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 на овој член дури и во случај кога една од нив е транзитна Договорна страна. Надлежните органи на Договорните страни, што е можно посекоро, мејусебно ќе се информираат за транзитните потреби, ќе ја утврдат процедурата за нејзино спроведување и, доколку е потребно, ќе му обезбедат помош на спасувачкиот тим со официјална придружба за време на транзитот.

Член 13

Постапки за влез и излез и транспорт на материјали преку границите во случај на спасување и пружање помош

Договорните страни ќе ги поедностават процедурите за внесување, изнесување и транспорт преку границите на опремата за спасување и друг вид опрема неопходна за обезбедување меѓународна помош, како и средства кои се неопходни за нивните сопствени потреби, т.е. самодоволност на спасувачки тим. Во случај на преминувањето на границата, водачот на спасувачката екипа ќе ги предаде списоци на опрема за спасување, односно хуманитарна помош, на надлежните царински органи на Договорната страна барател.

Списоците за попис од став I на овој член се на официјалниот јазик на Договорната страна која пружа помошта и/или на английски јазик.

Спасувачките тимови и индивидуалните експерти кои учествуваат во пружањето помош, можат преку границата да ја носат само опремата за заштита и спасување, средствата неопходни за сопствено снабдување и работење и хуманитарна помош.

Забраните или ограничувањата што се применуваат за меѓународниот транспорт на стоки нема да се применуваат врз транспортот на опрема за заштита и спасување и меѓународна хуманитарна помош. Защитата, спасувањето и другата опрема што не е потрошена за време на операциите на помош ќе ѝ бидат вратени на Договорната страна која помага. Во случај опремата за спасување да остане неискористена како меѓународна хуманитарна помош, за нејзиниот вид, количина и локација, ќе се извести надлежниот орган на Договорната страна барател, кој по прифаќањето на помошта ќе ги информира надлежните царински органи за тоа. Во таков случај ќе се применува законодавството на Договорната страна барател.

Одредбата од став 3 на овој член се применува и за внесување лекови кои содржат наркотици и психотропни супстанции во Договорната страна барател и враќање на неискористените количини на Договорната страна која пружа помош. Внесувањето и изнесувањето на наркотици и психотропни супстанции нема да се третира како увоз и извоз на стоки во контекст на меѓународните договори за наркотични drogi. Лековите кои содржат наркотици и психотропни

супстанции може да се донесат само во количини потребни за итна медицинска помош и може да се користат само под надзор на медицински персонал со соодветна обука, во согласност со законодавството на Договорната страна барател. Договорната страна барател ќе ја информира Договорната страна која пружа помош за употребените лекови кои содржат наркотици и психотропни супстанции.

Договорните страни ќе дозволат користење на потребната опрема за заштита и спасување и хуманитарна помош на Договорната страна што помага без каква било формална процедура, авансно плаќање или други давачки.

Член 14

Користење на воздухоплови и пловни објекти за транспорт на спасувачки тимови и помош

Воздухопловите и пловните објекти може да се користат за итен транспорт на спасувачки тимови или индивидуали или експерти кои учествуваат во пружањето помош и за други видови помош во согласност со овој Договор.

Договорната страна која помага веднаш ќе го извести надлежниот орган на Договорната страна барател за употребата на воздухоплови и пловни објекти за спасување и обезбедување помош и ќе му даде точни информации за видот и ознаката на воздухопловот или бродот и за екипажот. Времето, планираната рута и местото на слетување или приклучување, ќе ги определи Договорната страна барател.

Одредбите од член 12 од овој Договор за преминување на границите, соодветно се применуваат за екипажите на воздухоплови и пловни објекти, како и за спасувачките тимови и експерти поединци кои учествуваат во обезбедувањето помош, додека одредбите од член 13 од овој Договор се применуваат на воздухоплови и пловни објекти, транспортирана заштитна и спасувачка опрема и ресурси за меѓународна хуманитарна помош.

Употребата на воздухоплови за спасување и обезбедување помош во Договорната страна барател, ќе се одвива во согласност со прописите за воздушниот сообраќај на таа договорна страна.

Договорната страна која помага е длъжна да достави план за летање до давателот на услуги на воздухопловна навигација што работи во Договорната страна барател. Покрај потребните задолжителни елементи, планот за летање поднесен за користење на воздухоплови, мора да содржи упатување кон овој Договор.

Употребата на кошници, воздушни и поморски возила, заради превезување на спасувачките тимови со цел спроведување на овој Договор, ќе биде дозволена само со согласност на надлежниот орган на Договорната страна барател.

Член 15

Одговорност за водење операции за спасување и обезбедување помош

Органите на Договорната страна барател, во сите случаи се одговорни за водење на операциите за спасување и обезбедување помош.

Претставник на надлежниот орган на Договорната страна барател ќе ги довери задачите исклучиво на водачите на тимовите за спасување од Договорната страна што помага, кои ќе ги информираат членовите на тимот за спасување за деталите.

Член 16

Заштита и поддршка на работата на спасувачките тимови и индивидуалните експерти

Надлежните органи на Договорната страна барател ќе обезбедат соодветна заштита и помош на спасувачките тимови и поединечни експерти од Договорната страна што помага, кои учествуваат во пружањето помош.

Член 17

Начин на финансирање на трошоците за помош

Договорната страна која помага нема право од Договорната страна барател да бара надомест на трошоците за укажаната помош или на трошоците настанати како резултат на употреба, оштетување или губење на опремата за спасување.

Договорната страна барател ќе ги сноси трошоците за помош обезбедени на нејзино барање од физички или правни лица ангажирани од страна на Договорната страна која помага.

Моторните возила што се користат во операциите за помош се ослободени од патни и други давачки.

Доколку спасувачките тимови и поединечни експерти кои учествуваат во пружањето помош останат без резерви, трошоците за нивната набавка, сместување и материјалот што им е потребен до крајот на обезбедувањето помош ќе бидат покриени од страна на Договорната страна барател. Доколку е потребно, ќе им се обезбеди соодветна логистичка поддршка и итна медицинска помош.

Член 18 Надомест на штета

Договорните страни нема да поднесат никакви барања за надомест на материјална штета на опремата за заштита и спасување, доколку штетата била предизвикана од спасувачки тим или поединечен експерт кој помага во извршувањето на операциите за спасување и помош според овој Договор, освен ако е намерно предизвикана или поради невнимание.

Договорните страни нема да поднесат никакви барања за надомест на материјална или нематеријална штета во случај на телесни повреди, трајни здравствени последици или смрт на член на спасувачкиот тим или индивидуален експерт, доколку овие настани се случат во текот на спасувањето според овој Договор, освен ако не се предизвикани намерно или од небрежност.

Доколку е причинета штета на трето лице за време на извршувањето на задачите според овој Договор, Договорната страна барател ќе преземе одговорност како иитетата да е предизвикана од нејзини спасувачки тимови или поединечни експерти кои учествуваат во пружањето помош, освен ако не е предизвикана намерно или поради невнимание на спасувачките тимови или поединечни експерти на Договорната страна која помага.

Одговорноста за штетите од ставовите 1 и 2 на овој член ќе настане по пристигнувањето во Договорната страна барател и ќе трае до заминувањето од нејзината област.

Одредбите од овој член се применуваат и доколку некоја од Договорните страни е Договорна страна за траизит.

Член 19
Обезбедување нега и помош на евакуираните

Лицата кои поради катастрофа се евакуирани од подрачјето на една Договорна страна во подрачјето на друга Договорна страна, ќе ги добијат, до првата можност за нивно враќање, сите потребни материјали и помош. Трошоците за помош и враќање на таквите лица ги сноси Договорната страна од каде што се евакуирани, освен ако договорните страни не се договорат поинаку.

Договорните страни мора да обезбедат враќање за сите лица кои, поради евакуација, престојуваат во една од Договорните страни.

Член 20
Употреба на средства за комуникација

Надлежните органи на Договорните страни ќе обезбедат меѓусебни телефонски, радио и други врски меѓу властите, спасувачките тимови и индивидуалните експерти кои учествуваат во обезбедувањето помош, во согласност со овој Договор.

Член 21
Користење на информации

Информациите собрани како резултат на завршените активности можат да бидат достапни на трето лице само по писмена согласност од Договорните страни.

Член 22
Престанок на обезбедување помош

Обезбедувањето помош може да се прекине доколку Договорната страна барател го повлече барањето за давање помош или кога е постигната целта за барање помош.

Член 23
Решавање на спорови

Спорот што произлегува од толкувањето или примената на овој Договор ќе се решава со преговори.

Член 24
Однос на Договорот со други меѓународни договори

Овој Договор нема да влијае на правата и обврските на Договорните страни кои произлегуваат од други меѓународни договори.

Член 25
Завршни одредби

Овој Договор ќе стапи во сила на 30-тиот (триесеттиот) ден по датумот на депонирање на инструментите за ратификација од најмалку две Договорни страни и ќе има правно дејство само помеѓу тие Договорни страни.

Овој Договор може да биде изменет по заедничка согласност на сите Договорни страни.

Договорот ќе остане во сила па неодредено време.

Секоја Договорна страна може да се повлече од овој Договор известувајќи го Депозитарот во писмена форма за својата намера да се повлече од овој Договор. Во таков случај, Договорот ќе престане да важи за таа Договорна страна 30 дена од приемот на известувањето од страна на Депозитарот.

Оригиналот на овој Договор, во еден примерок на англиски јазик, ќе биде депониран кај Депозитарот кој ќе доставува заверена копија до секоја Договорна страна.

Составено во Скопје, на дваесет и деветти јули во две илјади и дваесет и прва година.

Александар Вучиќ
Претседател на Република Србија

Еди Рама
Премиер на Република Албанија

Зоран Заев
Претседател на Владата на Република Северна Македонија

Член 3

Дирекцијата за заштита и спасување се определува како надлежен орган што ќе се грижи за извршување на Договорот од членот 1 од овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ
кон Предлогот на
закон за ратификација на Договорот за соработка во заштита од катастрофи во
Западен Балкан

А. Уставна основа за донесување на законот

Уставната основа за донесување на законот што се предлага е содржана во член 68 став 1 алинеја 6 од Уставот на Република Северна Македонија според кој, Собранието на Република Северна Македонија со закон ги ратификува меѓународните договори на Република Северна Македонија.

Б. Причини поради кои се предлага ратификацијата на меѓународниот договор

Заради надминување на се почестите појави на загрозување на населението и материјалните добра од природни непогоди и други несреќи, како и заради олеснување на постапките при пружање или примање помош во случаи кога афектираната држава не може да се справи со ситуацијата и во услови кога нејзините ресурси се исцрпени. Овој Договор претставува правна рамка за реализација на ваков вид на активности на регионално ниво.

В. Оцена за тоа дали меѓународниот договор бара донесување на нови или измена на важечките закони

За спроведување на Договорот за соработка во заштита од катастрофи во Западен Балкан не се потребни измени на националните закони.

Г. Оцена за потребата од ангажирање финансиски средства од Буџетот на Република Северна Македонија за спроведување на меѓународниот договор

Спроведувањето на Договорот за соработка во заштита од катастрофи во Западен Балкан ќе предизвика фискални импликации доколку се случи природна катастрофа или друга поголема несреќа. Со оглед на тоа дека со овој договор се регулираат условите за пружање помош за ситуации кои се непердивидливи, невозоможно е ниту да се предвидат наменски средства во Буџетот на Дирекцијата за заштита и спасување. Доколку дојде до ваков настан, трошоците за ставање во функција на силите за заштита и спасување ќе бидат на товар на Буџетот на Република Северна Македонија, согласно членот 16 став 4 од Законот за заштита и спасување.